

НАДЯ ДАСКАЛОВА

ПЕТЪР ЯНКОВ

ХЕРБОЛОГИЯ

РЪКОВОДСТВО ЗА ПРАКТИЧЕСКИ УПРАЖНЕНИЯ

ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ

ВАРНА 2019

ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА

Катедра „Растениевъдство“

Р Ъ К О В О Д С Т В О

ЗА ПРАКТИЧЕСКИ УПРАЖНЕНИЯ

ПО

Х Е Р Б О Л О Г И Я

(Растителна защита – 1-ва част)

Гл. ас. д-р Надя Даскалова

Доц. д-р Петър Янков

Рецензент:

Доц. д-р Грози Делчев

(Тракийски университет – Стара Загора)

ВАРНА

2019

ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ

Бургас, България

О Т В О Р

НАУЧНО ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ ЦЕНТЪР

УНИВЕРСИТЕТ

Док. д-р Петър Янков

Членове:

Док. д-р Елена Даскалова

(Факултетен университет – Бургас)

**РЪКОВОДСТВО ЗА ПРАКТИЧЕСКИ УПРАЖНЕНИЯ ПО ХЕРБОЛОГИЯ
(РАСТИТЕЛНА ЗАЩИТА – 1-ВА ЧАСТ)**

Автори: © Надя Даскалова
© Петър Янков

ISBN 978-954-20-0794-4

ПРЕДГОВОР

Ръководството за упражнения по Хербология е съобразено с учебната програма на дисциплината Хербология (Растителна защита – 1-ва част), която се изучава от студентите в специалност „Агрономство“ ОКС „Бакалавър“, в Технически Университет – Варна. Дисциплината е залегнала в учебния план на ОКС „Магистър“ (от други професионални направления): „Семеипроизводство и растителна защита“. В настоящото ръководство са разгледани видовете класификации на плевелите (според жизнен цикъл, котиледонен характер, биологични групи и семейства). Акцент е разпознаването на плевелите в млада фаза. Особено внимание е отделено на методите относно оценките за заплевеляване, както и диагностиката на плевелни семена. Представени са видовете паразитни плевели, разпространени у нас и в световен мащаб. Разгледани са основните организационни, агротехнически, физико-механични и други алтернативни мерки за борба с плевелите, приоритет в отглеждането по Интегриран начин. Проследени са видовете класификации на хербицидите, като особено внимание е обърнато на най-съвременната (по HRAC). Посочени са пътищата за придвижване на хербицидите, разгледани са причините за толерантност и резистентност на плевелите към тях. Обърнато е специално внимание на проблемите с проява на фитотоксичност и съответните общи положения за предотвратяването им. В табличен вид са представени активните вещества на хербицидите, одобрени към момента в страната за конвенционално и интегрирано отглеждане. Към всяка тема е отделено място за самостоятелна работа и задачи, обвързани със съответната сфера на разглеждане. Въз основа на предоставената информация, подкрепена със съвременна световна литература, е възложена задача на студентите за изготвяне на Курсов проект върху конкретна култура, отглеждана по интегриран начин. Ръководството е обогатено с нагледен снимков материал (фигури 16, таблици 7, Приложения – 5 вида).

Освен от студентите на Технически Университет – Варна, настоящото ръководство може да се ползва, както от учащите се в другите висши училища, така и от широк кръг агрономи и специалисти, тъй като борбата с плевелите е неизменна част от отглеждането на всяка земеделска култура. Плевелните семена са обект на анализ и проверки при износ, внос, вътрешен пазар и семеипроизводни цели.

Авторите ще приемат с признателност всички направени забележки и препоръки към ръководството за упражнения с оглед на неговото подобряване.

От авторите

Използвани символи и съкращения:

ЕС – Европейски съюз;

ВВСН – скала за фенологично развитие на всяка култура. Скалата е резултат от екипна работа между ученици от Германския федерален биологичен изследователски център за Земеделието и горите (BBA), Германската федерална служба за сортовете растения (BSA), Асоциацията на немските специалисти Агрокемикъл (IVA) и Института за зеленчуци и декоративни растения;

– знак за много важна информация

– знак за допълнителна образователна и научна информация;

Ак. в-во – активно вещество; **УОП** – учебно опитно поле;

Ко-фор. – Ко-формулации (смес от две или няколко активни вещества под форма на един търговски продукт);

ПРЗ – препарати за растителна защита;

- Литературните източници са посочени в скоби в съкратен вид, а пълното им наименование е отразено в Литературата.